

SOINTULA, B. C., CAN.

En ole pitkään aikaan kirjottanut tähän meidän lehteen, vaikka monta yritystä olen teinnyt, mutta nyt otin ja pakotin itseni almistamaan edes jonkunlaisen lehteen.

Täällä on tuhkuria liikkeellä tänä kesänä. Etupäässä oli se lasten kesä, jossa ja ainoastaan harva aikaa sairastui siihen. Koululaiset tulivat sulkeeksi syksyyn saakka, jotka koettivat tämän koulu-uutintoa, menivät kouluun tuhat parannuttuaan.

Miehet ovat melkein kaikki menneet kalastukseen, niin että ei voi oikein iltamiakaan pitää, mutta toivon, että kun he palaavat kotia niin sitten taas pidetään iltamia kesänkin edessä. Ihanneliittomme ei liioin näy toimivan oikein hyvin. Syy siihen taitaa olla se kun kaikki sen jäsenet nauttivat kesästä niin ettei kokouksia muistetaakaan.

Hauskaa kesää kaikille! Toivoo:
Aili Tynjala.

SAULT STE MARIE, ONT.

Meidän ihanneliitto koulu on nyt loppunut kesän ajaksi. Syksyllä taas aloitetaan uudelleen. Täällä pidettiin ihanneliiton päättyjäiset kesäk. 13 p. Ohjelmaa esittivät lapset sekä aikuiset. Ei me ota keritty pitämään vielä ihanneliiton piknekiä, mutta jos koululaiset haluavat, niin voidaamme kokoontua jonakin kauniina päivänä ja mennä järven rantaan hauskaa pitämään. Meidän ihanneliitto oli hyvässä alussa kun oppilaat olivat niin innokkaita, mutta luulen, että se alkaa syksyllä mennä yhtä hyvin kuin ennenkin. Voi mennä paremminkin, jos oppilaat ovat yhtä innokkaita. Toivon sitä kumminkin.

Kai nyt lopetan. Kirjoitan enempi sitten meidän toiminnasta, kun ihanneliittomme alkaa uudelleen.
Toivon hauskaa kesän jatkoa kaikille. — Toveruudella:

A. V.

WAWINA, MINN.

Haloo, kaikki pienet Toverittaren lukijat! Nyt jo kirjoitan toisen kerran, kun näin, että kirjeeni on painettu lehteen.

Minulla on kaksi siskoa ja yksi velli.

Meidän läheltä menee valtatie ja sen toisella puolen asuu meidän naapuri.

Kesäkuun 13 p. meidän osaston haalilla oli osuustoimintajuhlat. Siellä oli puhumassa Alanne Superiorista. Väkeä oli saapunut paljon monelta kontrilta kuulemaan puhujaa.

Xidille tulee Toverittari ja minä tykkään lukea sitä. Erittäinkin Lasten Osastoa haluan lukea.

Toivon hauskaa kesää kaikille Toverittaren lukijoille. Toveruudella:
Hulda Lyly.

DAISYTOWN, PA.

Tervehdän teitä Toverittaren pienet lukijat! Tämä on ensi kerta kun yritän kirjoittaa suomea.

Nyt meidän kesäkoulu on alkanut 18 p. kesäkuuta. Selma Loukola tuli alkamaan koulupäivän kolmena päivänä. Sitten Olga Ahola jatkaa. Minä tykkään mennä kouluun oppimaan lukemaan ja kirjottamaan suomea. Siellä opetetaan ymmärtämään sosialismia. Kun me lapset sitten vartutataan, ollaan me luokkatietoisia sosialisteja. Ja kerran me ollaan kaikki yhdenarvoisia. — Minä olen kolmetoista vuotias.

Urho Pennala.

NORTH LAKE, MICH.

Tervehdys kaikille pikku tytöille. Tämä on ensimmäinen kerta kuin minä kirjoitan. Minä olen 9 vuoden vanha. Olen kolmannessa luokassa koulussa. Minulla on kaksi siskoa ja yksi velli. Veljeni nimi on Vilho ja pikku siskon nimi on Helli. Suuremman siskon nimi on Hilja. Hilja on toisessa luokassa koulussa. Vil-

Lasten Osasto

ho on ensimmäisessä luokassa. Meidän koulu on loppunut viime kuussa 18 päivä. Nyt san pitää hauskaa alkaa, voi mennä nukkimaan mansikoita ja käydä uimassa. Hauskaa kesää pienille Toverittaren lukijoille, toivottaa: T. P.

STURGEON RIVER, MINN.

Haloo, täältä metsän sisältä. Nyt taas piirran teille pikku toverittaret, jonkun sanan, kun minulla on aikaa. Olen nyt siskollani hupina, eli toisin sanoin henkipussina, Ha, ha, haa!

Tämä farmi sijaitsee joen rannalla Meillä on ollut paljon seikkailua kun olemme kahden farmanneet. Nytkin juuri illan tullessa pikku kananpojat eksyivät metsään. Kaiken vaikeuden perästä saimme ne kokoon kello 10. Nyt ne on meillä täällä vaatekorpissa. Semmolla se on farmaaminen. Eipä sillä, kyllä täällä muutakin hommataan, ei vain farmata. Täällä puhutaan suurta juhla heinäkuun neljänneksi päiväksi Sturgeon haallille. Lopetan toivomuksella näkeväni tämän Toverittareissa.

R. K.

Iso-isän pakinaa

Tunnetteko iso-isän? Hän on jo vanha ukko, mutta hyvin herttainen ukko. Suuri mies hän ei ole, mutta hyvin lihava. Hänellä on valkea tukka ja suuri kyömyynä, jossa on hyvä pitää silmälaseja. Suupielessä pitää hän piippua muulloin, paitsi syödessä ja nukkua. Iso-isällä on aina yllä sama vanha puku, mutta hän rakastaa värikkäitä liiviä, joita hän vaihtaa usein.

Tämä ukko-vanhus on ollut aikoinaan merimies. Nyt ei hän enää voi meriä kulkea. Hän on liian vanha.

Merielämä on mennyt hänellä vireen. Siitä hän kaikkein mieluummin puhuu. Kaskut eivät loppu iso-isältä, niitä riittää hänellä loppumattomiin. Hän on hyvin viisas vanhus, sen tunustavat kaikki, jotka kerrankin ovat kuulleet hänen puhuvan. Taitaa hän jutella muutakin, eikä vain merimies-kasuja.

Lapsia hän erikoisesti rakastaa. Heidän kanssaan hän viettää paljon aikaansa. Iltasin, takkatulen loisteessa, kertoo vanhus kasuja lapsille. Mutta tosiasioita hän mieluummin haluaa lapsille opettaa.

Lapset uskovat häneen ja luottavat kuin tietäjään. Eipä kummaa, jos luottavatkin, sillä iso-isä tietäkin enempi kuin moni muu. Hän on kaikkialla liikkunut, nähnyt maailmaa joka puolelta, ollut mukana tyynessä ja tulessa.

Iso-isä osaa joskus olla hyvin vaatelia. On aikoja, jolloin hän ei halua puhua paljon, ei edes parhailla pyytelyilläkään. Silloin ovat lapset kovin surullisia ja kyselevät toisiltaan: mikä vaivaa nyt iso-isää? — Iso-isän vakavuu pian haihtuu. Hän kokoaa lapset taas ympärilleen ja alkaa kertomaan heille tarinoita.

Mitä he haluaisitte minun teille kertoavan? hän välistä kysäsee. Silloin aina tulee kina. Jokainen haluaisi kuulla eri asiasta. Iso-isä ratkaisee jutun omalla tavallaan.

Nyt haluavat lapset kuulla iso-isän kertovan elämistä. Niinpä alkaa vanhus kertomaan, mitä hän tietää tutuimmasta, uskollisimmasta lasten ystävästä, koirasta. Seuraavalla kerralla lupaa hän puhua jostakin muusta elimestä.

Iso-isä kertoo seuraavaa:

* * *

Eläntien tutkijat sanovat, että ensimmäinen ihmisten kesyttämä eläin on epäilemättä ollut koira. Alhaisella

sivintyasteella olevilla kansoilla jo tapamme kesytettyjä koiria. Kauas ajassa taaksepäin saamme mennä, jos haluamme tutustua kansaan, jolla ei olisi ollut kesytettyjä koiria.

Kun euroopalaiset tulivat Amerikkaan, oli sen alkuaikojilla — sekä eskimoilla kuin myös Tulimaan väestöllä — näitä eläimiä. Sveitsissä on tavattu muutamia luoliasta luuta, joita arvelaan kesy koiran luiksi. Australiassa eräällä kuljeksiavalla alkuaikakasheimolla on ollut kesytettyjä n. s. Dingo koiria. Egyptin ja Assyrian vanhat muistomerkit jo ovat täynnä kesytettyjen koirien kuvia. Niinkin kaukana ajassa taaksepäin tiedämme siis kesyjiä eläimiä pidetyn. Assyrialaisilla oli muun muassa koiralaji, joka hyvin paljon muistutti nykykaista doggia. Nykyään on maanpallolla suuri joukko erilaisia koirarotuja, jotka poikkeavat toisistaan hyvin paljon ruumiillisten ja henkisten ominaisuuksien puolesta. Jos luonnontutkija tapaisi vapaassa luonnossa sellaisia koiria kuin ovat esimerkiksi Tanskan hoikka vittikoira, karkea bulldoggi, käyräjalkainen mäyräkoira, hieno kesy villakoira j. n. e. monia toisistaan poikkeavia muotoja, niin hän varmaankin rupeaisi niitä erottelemaan eri lajeiksi, eli ainakin suvuiksi. Mutta mikään näistä muodoista ei elä villinä.

On huvittava kysymys: mistä kantamuodoista nämä lajit polveutuvat? Muutamat oppineet arvelevat jokaisella koirarodulla olleen oman villin kantamuodon. /Kun näitä viljejiä lajeja ei ole enää olemassa, on niiden täytyntä kuolla sukupuuttoon. Mutta koskaan ei ole tavattu näiden luujäännöksiä mistään maakerrostumista. Toiset tutkijat arvelevat, että kaikkien rotujen alkuperäinen kantamuoto on ollut joku sukupuuttoon kuollut laji eli sitten suvi. Tätä mielipidettä toisaalla vastustetaan.

Monet seikat hyvin todennäköisesti vakuuttavat, että kesyjen koiriemme kantaisat eivät ole kuolleet sukupuuttoon, vaan niitä elää maapallolla vieläkin.

Asiaa lähemmin tutkiessa huomataan, että muutamaiset kesyt koiralajit muistuttavat hyvin paljon samoissa seuduissa eläviä viljejiä koiralajeja. Eskimoiden suuret rekikoirat ovat paljon arktisten suvien näköisiä. Helppo voi niissä erehtyä. Bushmanien koirat Etelä-Afrikassa suuruutensa ja näkönsä puolesta lähtelevät siellä elävää sakaalia. Muutamilla Etelä-Amerikan indianiheimoilla on koiria, jotka ovat sen seudun villien koirien näköisiä niin paljon, että on vaikea niistä eroittaa. Useat tutkijat ovat Darwinin kanssa yhtä mieltä siitä, että kesyt koiramme polveutuvat useasta vielä elävästä villistä koiralajista. Eri koiralajit ovat kehittyneet eri suuntiin. Niiden väistöt ovat yleensä hyvin erilaiset.

Metsästyskoiralla tiedämme olevan toisen luonnon kuin esimerkiksi painenkoiralla tai pikku villakoiralla. Suuri merkitys on myöskin siinä, miten koiraa on kohdeltu ja minkälaisia sen esi-isät ovat olleet. Jos on pantu suuri merkitys rodun kehittämiseen useissa sukupolviissa, on siitä laajasta mahdollisuus tulla erittäin hyvä. Aivan niinkuin ihmisissä tapamme hyväluontoisia ja myöskin vihasia, sama ilmiö sopii niihin kesytettyihin eläimiin. Koirien luonne voi olla erilainen eri rodussa.

Rohkeus on ominaisuus, joka monessa koirassa on korkealle kehittyntä. Usein puhutaan myös koirien suuresta uskollisuudesta isäntäänsä kohtaan. Kerrotaan m. m. tarina koirasta, jotka surevat itsensä kuoliaksiksi isäntäänsä kuoltua. Tämä uskollisuus ei ilmene yksinomaan ihmi-

seen, vaan myöskin toisiin eläimiin. Usein on nähty koiran ja hevosen esim. hyvin kiintyneen toisiinsa. Läheisessä yhteydessä koirien ystävyystunteiden kanssa on kateus. Vanha uskollinen talonvartija suuresti loukkaantuu, jos nuorempi koira otetaan taloon ja sille osoitetaan samaa huomiota.

Koira on niinkin viisas, että se osaa hävetä omaa typeryyttänsä. Lintukoira, jos joutuu seuraamaan jälkensä jälkeen tai ajaa lentoon pyyppäven, osoittaa huonoa omaatuntoa. Sylikoira pötkii pakoon häpeissään, jos siltä pääsee sopimaton ääni hienossa seurassa. Turhamielisyyttä voi myöskin nähdä koirien luonteesta. On kertomus eräästä terrieri koirasta, joka koetti ottaa karpasta kiinni ikkunasta, mutta siinä epäonnistui. Sille tempulle naurettiin. Sekös loukkasi koiran turhamaisuutta. Se oli saavinaan karpäsen kiinni, pureskeli mukana sitä. Puri sitä aivan kuin toisiaankin olisi saanut karpäsen kypäliensä väliin. Kun koiralle näytettiin, ettei sen kypälien väliä karpasta ollutkaan, tuli tuli koira hämilleen ja ryömi häpeissään piiloon.

Koirat ymmärtävät pilaa ja voivat siitä iloita. On myöskin huomattu, että ne voivat osoittaa elämään kylästyminen. Sieluelämä näillä kesyllä eläimillä on tavattoman korkealle kehittyntä. Niillä tapamme hämmästyttävän paljon samoja luonnepiirteitä kuin meillä itsellämme. Monet väistöistään ne ovat perineet villiltä asteeltaan, mutta toisia tapoja on niihin kesyittäessä juurrutettu. Arvoituksellista on, miten koirat voivat tietää ajan ja viikon päivät, mutta varma asia on, että muutamia koirat ovat siinä suhteessa hyvinkin tarkkoja. Äärettömän hyvä muisti tiedetään olevan koirilla. Todistettu on sekin, että koira voi tuntea isäntänsä kuvan. Eräskin tapaus on liikuttava. Kerrotaan, että koira nähtyään kuolleen isäntänsä kuvan, osoitti iloaan hyväilemällä kuvaa. Viisaille koiralle voi opettaa melkein mitä temppeja tahansa. Ei kauan sitten, näin eräässä teatterissa koiran soittavan pianoa. Sama koira osasi tahdin mukaan tanssia takajaloilla suorassa kuin ihminen. Sille koiralle oli opetettu myös puhetta. Oli päässyt siinä niin pitkälle, että lausui selvään kimakasti: mama! Kaikkea muita nerokkaita temppeja oli tälle näytekoiralle opetettu. Joka tapauksessa on hyvin mielenkiintoista kuulla tarinoita viisaista eläimistä ja itse tarkata niiden toimia, jos on tilaisuutta.

Tilaa Toveritar!

Halutaan tietää

Missä on tuttavani ADOLFIINA NYSSÄLÄ, kotoisin Lappajärveltä. Hän oli New Yorkissa viime talvena. Ole hyvä ja anna osoitteesi ja jos ei hän itse tätä huomaa, niin jos joku hänen tuttavistaan huomauttaisi hänelle. Osoitteeni on: SELMA YLLI-NEN, McCintosh Springs, Ont., Can.

Osoite-ilmoituksia.

ASTORIAN S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseuran kokoukset pidetään kello 2 p.p., 713 E. 1st St. — Tervetuloa.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolas ca. joka torstai, kello 2 p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8 — Osoite: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 7 p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, III., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina alkaen kello 2 p.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toinen torstai alkaen kello 2 p.p. — 4. vka kokoukseen loputtua.